REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nnz. Augenfeld & Emeric Lessner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 220. Braşov, Duminecă 5 (18) Octomvrie 1908.

Propunerile pentru conferenţă.

Pentru moment interesul nostru trebue să se concentreze asupra celor ce se petrec în cercurile diplomaţiei europene unde se fac pregătirile pentru conferinţa internaţională a căreia întrunire o voieşte cu atâta stăruinţă Rusia apoi Anglia şi Franţa, şi dela care aşteaptă şi Turcia o soluţiune pe care n'are speranţă s'o dobândească într'un răsboiu cu Bulgaria.

S'au publicat până acuma câteva versiuni ale programului pe baza căruia să se ţină conferenţa europeană. Inainte cu câteva zile s'a vorbit de un program care s'ar restrânge numai şi numai la înregistrarea de către conferinţă a faptelor împlinite în timpul din urmă şi a schimbărilor tratatului din Berlin ce rezultă din ele.

Programul acesta, pe care l'am publicat şi noi, ar fi constat numai din 5 puncte: Inregistrarea anexiunei Bosniei; a învoelei dintre Austro-Ungaria şi Muntenegru, prin care cea dintâi renunţă la favorurile articolului 29 al tratatului de Berlin; apoi inregistrarea unirei Cretei cu Grecia; a învoelei turco-ruseşti asupra trecerei libere a vaselor de răsboi ruseşti prin Dardanele; în fine înregistrarea învoielei dintre Turcia şi Bulgaria privitoare la drumul de fer oriental şi la declararea de independenţă.

Cu acest program s'ar mai împăca diplomaţia austro-ungară, dar cu programul ce s'au publicat în urmă constatăm din nouă puncte şi ticluit între ministrul de externe englés Grey şi ministrul de externe rusesc Isvolsky la Londra, nu este nicidecum mulţămită. Propunerile ruso-engleze au deşteptat nemulţămirea şi neîncrederea oficiului nostru de externe, mai ales în ce priveşte punctul 7 care vorbeşte de nişte compensaţiuni, ce ar fi a se da Serbiei şi Muntenegrului prin rectificarea graniţelor pe partea teritoriului Bosniei şi al Herţegovinei, care e învecinat cu sandjacul Novibazar.

Ministrul de externe al Franciei Pichon, a învitat alaltăieri la sine pe ambasadorii Italiei, Austro-Ungariei şi al Germaniei şi le-a comunicat propunerile stabilite între Isvolsky şi Grey relativ la programul viitoarei conferenţe. Trimisul monarchiei noastre conte Khevenhüller a protestat energic în contra amintitului punct al programului zicând că guvernul Austro-Ungariei nu va putea să aprobe nici-odată un astfel de punct. Isvolsky este care a făcut în Londra acea propunere contra Austro-Ungariei în favorul Sârbiei şi a Muntenegrului într'un scop uşor de înţeles. Ministrul englez Grey s'a alăturat, dar văzând ambii energia cu care contele Khevenhüller a respins în numele guvernului său punctul 7, l'au modificat aşa ca să se vorbească întrânsul nu de compensaţiuni, ci numai de avantagii ce ar fi a se da Serbiei şi Muntenegrului, fără de a se mai aminti ceva despre o rectificare de graniţe.

In cele 9 puncte ale propunerei ruso-engleze, ce le înşirăm la alt loc, nu se găseşte nici unul care ar aminti măcar pe departe ceva şi despre o compensaţiune ce ar fi a se da României. Găsim însă ceva în „Neue Fr. Presse", ziar inspirat adeseori dela oficiul nostru de esterne, care vorbind despre compensaţiunile ce ar putea să fie propuse eventual la viitoarea conferenţă zice:

„In ce priveşte pretensiunile României aceste se referă, credem, la Dobrogea. La încheierea tratatului de Berlin României i-s'a dat un teritoriu mai restrâns în Dobrogea, decât a pretins ea, şi aceasta în urma influinţei Rusiei, care era supărată, fiindcă România după San-Stefano făcuse o politică antirusească. Astăzi România ar vedea bucuros o mică rectificare a graniţelor sale faţă cu Bulgaria. Dunărea curge între teritoriul român şi bulgar şi un pod duce dela un ţărm la altul. Bulgaria a întărit Silistria şi în această întăritură România vede o vecinică ameninţare. Cel mai mic lucru, ce l'ar cere România, ar fi deci radarea citadelei dela Silistria, dar deplin mulţămită ar fi numai dacă i-s'ar ceda şi o părticică din teritoriul ei pentru sinuranţa Dobrogei."

Acestea sunt păreri aduse de un ziar mai de frunte. Din cercurile diplomaţiei n'a răsnflat însă nimic până acuma déspre o eventuală compensaţiune a României, ba baronul de Aehrenthal a adus în discuţiune cestiunea Dunărei, promiţând că va lucra să se mărească drepturile statelor riverane, şi în deosebi ale Serbiei şi ale Bulgariei, asupra Dunărei, ceea-ce a deşteptat oarecare îngrijire în România ca nu cumva să se încerce modificarea regimului dunărean în prejudiţiul drepturilor României.

Nu mai încape îndoială că în cazul acesta România s'ar împotrivi cu toată energia. Dar n'au ajuns încă lucrurile aşa departe. Ceea ce trebue să dorească fie-care Român este însă că la rândul ei România să nu permită a se trece la ordinea zilei peste postulatele şi interesele ei, când se vor face compensaţiunile ori se vor împărţi avantagiile în Orient.

Adunări poporale. Ni-se scrie din Sălişte: Onor. Redacţiune! Vă comunic, că pe *Duminecă la 18 Octomvrie 1908* sunt convocate *adunări poporale* în comunele *Jina, Poiana, Rod, Tilişca, Galeş, Vale, Sibiel, Cacova, Orlat, Gurarâului, Săcel* şi *Aciliu.* Programul acestor adunări este: 1. Constituirea adunărei. 2. Desbaterea asupra situaţiei politice, îndeosebi cu privire la sufragiul universal. 3. Propuneri: Regelui telegramă omagială, deputaţilor români naţionali aderenţă, dietei adresă pentru introducerea sufragiului universal nefalsificat, egal şi secret. 4. Inchiderea adunării.

Adunări poporale româneşti au mai fost convocate pe mâne, Duminecă, în comuna *Balşa* (cercul Orăştiei) şi în *Ioraculmare* (comitatul Torontal). In Balşa îşi va face darea de seamă dep. cercului Orăştiei Dr. *A. Vlad.*

Mişcarea pentru boicotaj a mărfurilor şi vaselor austriace continuând în întregul Orient, direcţiunea Lloydului austriac a dat ordin vapoarelor sale, cari se găsesc în apele turceşti, să-şi urmeze drumul şi să reexpedeze mărfurile nedebarcate la Triest, dacă până la reîntoarcerea vasului condiţiunile normale nu se vor mai restabili.

Pedepsele pentru prevaricaţii de pădure şi alte delicte.

După cum am arătat, în congregaţia comitatului Solnoc-Dobâca dela 14 l. c. n. prezidată de fişpanul conte Wass Béla, a luat cuvântul d-l deputat **Dr. Teodor Mihali** în cestiunea pedepselor pentru prevaricaţii de păduri şi alte delicte, ce cad în sfera de activitate a organelor administrative, rostind următorul discurs:

Onorată congregaţie! Interesele statului pretind ca cetăţenii după putinţă să fie în stare materială bună, pentruca să poată satisface obligămintelor ce le au faţă de stat. Cu cât scade situaţia materială a cetăţenilor, cu atât se slăbeşte însuşi statul.

E trist, dar adevărat, că în Ungaria dar mai ales în comitatul nostru starea materială a locuitorilor este de tot deplorabilă. La starea aceasta mai ales în timpul din urmă a contribuit mult criza financiară şi economică. Dar dacă judecăm puţin stările noastre publice de azi, foarte uşor ne putem convinge că *administraţia rea şi crudelă a cauzat şi cauzează şi azi sărăcia cetăţenilor şi mai ales a claselor de jos şi muncitorilor de pământ.*

Nu voiesc să mă ocup cu mizeriile dela administraţie, — le cunoaşteţi că aceste mizerii esistă şi azi cu droaia. Dorinţa generală ar fi ca să li se pună odată capăt. Insă până când factorii competenţi vor lua dispoziţii pentru o reformă radi-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Decoraţiuni (ornamenta) la Romani.*)

(Fine).

La începutul republicei se pare că erau în us numai şi numai *cununi de dafini*, dar mai târziu se întrebuinţa şi cea de *aur* pe lângă cealaltă de *laur*. Liviu ne spune apriat, că Scipio Africanul a dăruit lui Massinissa, credinciosul aliat al republicei în sângeroasele şi crâncenele războaie punice, în semn de recunoştinţă a meritelor sale *coroana de aur* (vezi Livius XXX 151). Teza noastră se coroborează şi mai mult prin citatul următor din Gelius: »*Hae autiquitus e lauro erant, post fieri ex auro coeptae*«.

Urmând ordinea stabilită la rangul al treilea vom însemna *„corona myrthea sau ovalis"*. Ea era de mirt şi se acorda de senat celor ce nu erau agreaţi de senat din diferite motive, aveau însă dreptul de ovaţiune, adecă ei întrau în Roma în fruntea armatei pe jos şi numai mai târziu, cătră jumătatea a doua a republicei, călare dar fără toga purpurie obicinuită la triumf, ci îmbrăcaţi numai cu toga pretextă.

La rangul al patrulea punem cea mai preţioasă distincţiune în ochii publicului roman, *cununa împletită din frunze de stejar (corona civica).* Ea se conferia celui ce a mântuit vr'un cetăţean roman de moarte scoţându-l din vălmăşeala luptei. Cel decorat cu această cunună avea oarecare drepturi onorifice: Aşa d. e. oriunde s'ar fi înfăţişat, publicul adunat îi da onorul prin sculare; chiar şi senatorii se sculau în picioare dinaintea lui. In teatru şi în circ i se rezerva loc de onoare în imediată apropiere de băncile senatorilor. In fine era scutit de oarecare prestaţiuni cătră stat obligătoare pentru oricare cive roman. De acest avantagiu se bucura nu numai el ci şi tatăl şi străbunul său patern. Citim spre confirmare un text din Pliniu (l. I § 13. H. N.): »Ludos ineunti semper asurgi etiam ab senatu in more est...« etc. In fasti Praenestini găsim o notiţă relativă la »coroana civică« precum şi în Liviu VI. 20 X 46. Senatul se văzu îndemnat a conferi cununa civică însuşi împăratului August, ca *servatori civium* — mântuitorului cetăţenilor.

La cele înşirate până aci mai adaugem următoarele: »*Corona muralis*« de aur se da pentru isbânda repurtată la asaltul unui zid bine întărit, cum sunt meterezele din ziua de astăzi. O notiţă la Gellius ne spune că această coroană era crestată pe de marginea de jos şi cà crestele erau în formă de zimţi ascuţiţi.

»*Corona valaris*« sau *castrensis cum insigne valli*« adecă o coroana de aur, pe care era gravat valul-meterezul de pământ ridicat pe de marginea taberei. Cum se vede din însaşi numirea, se da celor ce s'au distins la asaltul unei tabere a dujmanului C. P. Diacon p. 37 M.

Cu *„corona navalis"* numită şi *„rostrata"* sau *„clasica"* se remunera gregarul care săria mai întâi în lupta pe mare în naia inimică. Festus ne spune aceasta cu cuvintele: *„Navalis corona solet donari, qui primus in hostium navem armatus transilierit.* Aci trebue să mai observăm că alţi isorici şi scriitori, bunăoară Pliniu, susţin că aceasta coroană era decoraţiunea cea mai de preţ oferindu-se mai numai generalilor distinşi. Ca probă ne spune Pliniu, că Pompeiu a dăruit lui M. Varro, care se distinsese în războiul cu Piraţii coroana clasică, iară August lui Agrippa. Liviu ne spune: că August a dăruit lui Agrippa aceasta coroană, onoare, de care nimenea altul n'a avut poate înaintea lui.

Spre a încheia şirul decoraţiilor mai notăm şi *„corona oleagina"* — din frunzuliţe de maslin — gradul cel mai inferior al distincţiunilor. Se da aceasta cunună tuturor soldaţilor îndreptăţiţi a participa la pompa triumfală, deşi ei nu luaseră parte activă la luptă, dar făceau parte din legiunile învingătoare. Probabil vor fi fost meşteri de tot soiul, muzicanţi, pioneri etc.

*

Terminând această lucrare, declar că n'am pretenziunea a fi esauriat tot materialul relativ la tema pusă în frunte şi deci doresc ca cei ce se ocupă cu clasicitatea *ex professo* şi sunt în plină activitate să mai întregească unele lacune, ce de sigur le vor putea găsi, iară tinerime cred că-i va face oarecari servicii la studiul limbei şi literaturei latine.

Ca un resumat din materialul cules ofer cetitorilor binevoitori un exemplar sau specimen decorat din creştet până jos la glesne.

Fericitul acest muritor se numia *Lucius Siccius Dentatus.* In 120 de bătălii, la care luase parte şi-a *amiruit:* 22 de hastae purae, 25 falere, 88 torques, 100 armilae, 26 coronae, dintre care 14 civice, 8 de aur, 3 murale şi una singură obsidionalis.

Incheiu cu următoarele vederi şi convingeri individuale:

Decoraţiunile sunt distincţiuni date meritului probat pe toate terenele vieţii publice. Ele onorează şi pe donatori — şi pe ceice le primesc. Abuzul, ce s'ar comite cu rea credinţă din orice parte trebueşte semnalat şi biciuit. cum şi meritǎ şi aceasta cu atât mai vârtos cu cât mâni necurate spre ajungerea unor scopuri egoistice, cum ar fi înmulţirea clientelei — umplerea pungei — faptă detestabilă şi scârboasă, au încercat a micşora valoarea necontestabilă a decoraţiunilor. Dar abuzul, credem, nu poate micşora valoarea decoraţiunilor, ci ele vor fi şi în viitor ca şi în trecutul glorioasei anticităţi romane, podoaba celor ce o merită la toate popoarele conştiente de demnitatea lor. Dixi!

St. Iosif,
prof. şi dir. gimn. pensionar.

*) A se vedea „G. T." nrii 217 şi 219.

c

ală a administrației de azi și vor pune capăt acestor mizerii, — aflu de bine și motivat ca să atrag atențiunea factorilor competenți ca în timpul cel mai scurt și în modul cel mai energic să iee dispoziții, ca cetățenii statului cari plătesc dare și mai ales clasele muncitorilor și țărănimii să fie apărați de șicanările acestea.

Este știut, că în înțelesul legii și a ordinațiunilor ministeriale, nenumărate soiuri de delicte și prevaricații sunt înpărțite în sfera de activitate a organelor administrative adecă a solgăbirăilor. Acești domni solgăbirăi, știe naiba sub ce titulă sau mai bine zis »bravură«, fără a lua în considerare imprejurările atenuante amintite în lege, cu toată rigoarea legii î-i pedepsesc pe bieții oameni cu bani și închisoare, așa că pentru toată nimica în loc de 2—4 cor. le pun în cârcă 40—60 cor. și pe deasupra și câteva zile închisoare. Pedepsele acestea îngreună foarte mult mai cu samă pe bieții țărani dela sate, cari pe lângă cea mai bună voință și respectul ce'l au față de lege, nu pot încunjura ca să nu comită vre-un delict din droia de delicte și prevaricații ce le înșiră legea. Ce să facă bietul econom dacă în timp cald de vară, servitorul sau copilul pe care l'a încredințat să-i păzască vitele le scapă în vre-o pădure oprită? Pentru așa ceva să fie pedepsit cu 60 cor.?

Așa se întâmplă și la alte delicte, așa că pot zice, că în comunele unde se află păduri oprite sau movilite, 80% a locuitorilor ajung înaintea solgăbiraelor, cari fără crutare le măsură pedeapsa maximală, așa că azi *sunt comune, în cari suma pedepselor de prevaricații întrece porția statului.* Despre acestea vă puteți convinge din conspectele despre încassarea pedepselor ce se află în birourile solgăbirăilor.

Poate vedea On. congregație și d-l fișpan, că starea aceasta este nesuportabilă, prin urmare ar trebui să ordone persoanelor administrative, ca în măsurarea pedepselor să ia o direcțiune și măsuri mai moderate, căci dacă starea prezentă continuă și mai departe, atunci în comitatul nostru și mai cu seamă în cercurile *Ileanda-mare, Lăpușul-ung.* și *Capolnoc-Mănăștur* poporul în urma pedepselor enorme fără nici un rost se nimicește materialminte total, ba ce e mai mult nu'și poate plăti porția statului, prin urmare procedura aceasta a îngânfaților solgăbirăi sdruncină temelia statului, nimicind materialminte cetățenii cari plătesc dare și susțin statul.

Nu voesc On. congregație a aduce mai multe cazuri concrete, căci datele statistice aflătoare în birourile solgăbirăilor dovedesc destul de trist că starea prezentă este nesuportabilă. Atrag atențiunea în deosebi a d-lui vicecomite, că deoarece în comitatul nostru *deja în 100 comune s'au pornit executorii de dare pentru încassarea porției,* — dar fără rezultat din motivul că oficiile solgăbirăilor încasară cu puterea pedepsele de prevaricații, — *să iee dispoziții ca încassarea pedepselor momentan să se suspindă,* din motivul ca să se poată încassa porția statului, — dacă numai nu voesc, ca bieții țăranii atăcați și îngreunați de două laturi, — să ajungă la sapă de lemn, ceeace din punct de vedere uman și a intereselor statului ar fi o pagubă ireparabilă (enormă).

In legătură cu acestea atrag atențiunea d-lui fișpan și a factorilor competenți, ca la încassarea dărilor și pedepselor, organele, respective persoanele cari efeptuesc execuțiile *să respecteze dispozițiile articolului de lege 41 din anul curent sau așa numita novelă nouă de execuție,* în înțelesul căreia vitele și alte obiecte necesare la cultivarea de 12 jugăre de pământ nu se pot cuprinde pentru nici un soiu de dare sau pedepse. Ministrul de finanțe a spus'o precis și destul de evident că dispozițiile acestei novele de execuție se referesc și la încassarea dărilor accsiselor și pedepselor.

Precum așteptăm dela un creditor privat ca să respecteze legea aceasta, cu atât mai mult se așteaptă ca însuși statul la încassarea dărilor să respecteze o lege deja sancționată. Și dacă pretindem ca un țăran sărac, care nici nu știe carte, să cunoască și să țină legile, cu atât mai mult pretindem dela organele statului (solgăbirăi, executori) că la încassarea dărilor să respecteze legea și să nu se folosească de neștiința poporului cuprinzându-i și licitându-i și obiecte de acelea cari conform legii nu-i permis să se cuprindă. — Unde am ajunge dacă prin atari proceduri am lipsi bietul popor și de mijloacele cele mai necesare de traiu? Cum am sta în fața poporului cu respectarea legilor? Ce ar fi din principiul acela uman care a fâlfăit înaintea legislatorilor când au alcătuit legea aceasta?

On. Congregație! Când este vorba de un interes așa mare de stat cred că mi-am împlinit datorința de cetățean cinstit când am atras atențiunea forurilor competente ca să ia măsurile de lipsă pentru vindecarea boalelor acestora ce apasă și nimicesc cetățenii, cari plătesc darea și susțin statul.

După aceasta dep. Dr. Mihalyi cetește următoarea interpelație:

»Are cunoștință viceșpanul, că în comitatul nostru și în deosebi în cercurile: Ileanda-mare, Lăpușul-unguresc și Capolnoc-Mănăștur oficianții dela administrație în cazurile de prevaricație și alte delicte împărțite cercului lor de activitate măsură pedepse maximale, și la incassarea acestora precum și la incassarea porției — contra ordinațiunei ministrului de finanțe, — nu respectează dispozițiunile articolului de lege 41 din anul 1908 (novela nouă de execuție) prin ce starea materială a cetățenilor, cari plătesc dare într'atâta se sdruncină, încât cea mai mare parte a cetățenilor devine incapace de a-și plăti dările«?

»Dacă despre toate aceste are cunoștință, este aplicat a dispune energic, ca pentru binele cetățenilor, cari plătesc dare cât și pentru interesele statului, abuzurile acestea să se curme«?

Cor.

Budgetul armatei.

In ședința de eri a comisiunei ungare pentru afacerile armatei a fost la ordinea zilei budgetul armatei comune. Budgetul a fost votat după o discuție relativ scurtă atât în general cât și în amănunte.

Delegații ungari au fost de astădată foarte concesivi și la dorința esprimată de ministrul Wekerle au renunțat să provoace o discuție mai lungă cu privire la posițiile budgetare, cari privesc sumele pentru urcarea lefurilor ofițerilor. Delegații ungari au observat în genere o atitudine foarte binevoitoare față de armată, exprimându-și dorința ca administrația armatei să țină cont tot mai mult de dorințele din punct de vedere național maghiar, căci aceasta nu este numai o cerere justă a »națiunei«, ci zace și în interesul Monarchiei. In cazul acesta, a zis delegatul *Ugron,* națiunea maghiară nu va ezita nici un moment, să acorde armatei întregul său sprijin.

Ministrul de răsboiu *Schönaich* luând în mai multe rânduri cuvântul, a dat toate deslușirile cerute și a exprimat mulțumita sa delegaților pentru cuvintele patriotice și pentru increderea, ce au arătat'o în decursul desbaterei față de menirea armatei comune.

La titlul 3 al budgetului delegatul conte Zichy a dat expresiune bucuriei că ameliorarea situației soldaților nu s'a făcut prin vre-o îmbunătățire a soldei ci prin faptul, că s'a votat o sumă mai mare pentru îmbunătățirea hranei zilnice.

Criza în Boemia.

— Scandal în dietă. —

Obstrucțiunea germană în dieta Boemiei s'a continuat și în ședința de Joi, care ședință s'a terminat cu niște scene scandaloase ce au degenerat în bătăi. Acum se discută prin foi din ambele părți: cine a provocat mai întâi aceste scandaluri și bătăi? Unii aruncă vina asupra altora. Adevărul pare a fi că iritațiunea a ajuns la culme în amândouă taberele. După natura obstrucțiunii Germanii cari o fac sunt partea ofensivă. Așa a voit să explice și dep. ceh *Svehla* lucrul, dar s'a folosit de termini foarte asprii și înjurioși contra Germanilor în genere și a contribuit astfel a-i ațâța și mai mult. Le-a imputat ușurință și nemernicie. »Suntem condamnați — zise *Svehla* — mai de o lună să auzim atacurile nesăbuite ale domnilor de pe partea germană; ceea-ce fac ei a trecut deja de mult peste limitele normale și deci trebue să ne fie permis să protestăm contra purtării acestor haimanale!« (Președintele admoniază pe vorbitor să se mărginească la propunere formală.)

Svehla: »Am voit numai să constat frivolitatea și ușurința cu care deputații germani vreau să reprezinte drepturile poporului.

Dep. *Strache* (german): »Poate vorbitorul vrea să se facă căpitan de insurgenți în Bosnia?«

Dep. *Zimmer* (ceh) strigă: »Să vă fie rușine!«

Dep. *Meyer*: »Băgați de seamă că acum plesnește!« (Germanii fac un zgomot asurzitor, flueră și lovesc în bănci.)

In mijlocul acestor strigăte și ciocăneli se spune, că deputatul ceh Karta a alergat înaintea pangermanuiui Wolf și i-a ținut înaintea ochilor o bucată de zăhar (aluzie la daraverile germane și ale lui Wolf cu frabicile de zahar). *Wolf* cătrănit l'a lovit cu pumnul peste mână și l'a împins îndărăt. Atunci mai mulți Cehi au sărit în ajutorul deputatului Karta. Deodată s'au ridicat pe amândouă părțile pumnii în sus. Din amenințări au trecut peste puține momente la bătaie îmblătindu-se unii pe alții cu pumnul. S'auzia și șueratul pălmilor și mulți primiră lovituri de pumn în față, ba doi înși se încăierară încleștându-și mânile în părul capului. S'au aruncat și cu calimare și unii au fost umpluți cu cerneală, mai ales deputații Svehla, Wolf și Meyer. Câteva minute a durat învălmășeala. Caracteristic e că publicul de pe galerie a urmărit cu cea mai mare iritațiune cele ce se petreceau în sală observând cea mai mare tăcere. Președintele a sunat clopoțelul zădarnic, a suspendat ședința și-a părăsit sala. Intorcându-se după 8 minnte și aflând gălăgia tot așa de mare a agitat clopoțelul până ce i-s'a rupt mânerul. Atunci ne mai putând face nimic a dictat unui stenograf că închide ședința și dispune ca să se continue în ziua următoare.

— Azi primim. știrea, că dieta boemă a fost amânată.

Programul conferenței internaționale în cestiunea Orientului.

După telegrame din Londra, programul conferenței internaționale stabilit de miniștrii Iswolski și Grey ar fi următorul:

1) Recunoașterea independenței Bulgariei și fixarea obligațiunilor sale financiare față de Turcia și poate și regularea cestiunei liniilor ferate sechestrate; 2) constatarea anexărei Bosniei și Herțegovinei de către Austro-Ungaria; 3) retrocedarea Sangeacului Novibazar către Turcia; 4) recunoașterea anexărei Cretei la Grecia cu fixarea obligațiunilor financiare ale Greciei față de Turcia, și declarația că hotărârile art. 23 ale tratatului de Berlin vor deveni fără obiect pentru provinciile europene ale Turciei, după-ce Turcia va fi luat dispozițiuni satisfăcătoare; 5) tot așa și pentru art. 61 privitor la provinciile locuite de Armeni, ca și pentru art. 23; 6) restricțiunile, cari îngrădesc drepturile de suveranitate ale Muntenegrului vor trebui suprimate; 7) e de dorit să se caute a se da Serbiei și Muntenegrului o compensație prin rectificarea graniței dinspre porțiunea din teritoriul Bosniei și Herțegovinei învecinată cu sangeacul Novibazar; 8) e de dorit a se face o înțelegere asupra revizuirei regulamentului astăzi în vigoare privitor la navigația pe Dunăre, acordându-se statelor riverane drepturi mai mari; 9) Inlocuirea capitulațiunilor prin tratate moderne și desființarea oficiilor poștale europene din Turcia.

»N. Fr. Presse« crede a ști'ori se face a ști că și *statele balcanice precum și România vor lua parte la conferență.* Ba spune chiar cine le-ar reprezinta. Știe și locul: Baden-Baden, ca să nu răcească diplomații. Serbiei i-s'ar da construirea liniei Dunărea-Adriatica. Nu i-se vor da compensații în Novibazar. Dar i-s'ar da drumuri de transit pe acolo. *României i-s'ar da o rectificare de graniță în Dobrogea, un hotar natural și întărit.* Turciei i-s'ar garanta un împrumut mare. Bulgaria i-ar plăti 60—70 de milioane pentru Rumelia. Grecia de asemenea pentru Creta. Chestia Dardanelelor e grea, căci atârnă numai de Turcia.

Evenimentele din Balcani.

Situația în Sârbia.

Stirile cari sosesc din Belgrad, deși alarmante, par prea esagerate. Așa de pildă știrea publicată de ziarele sârbești în ediții separate, că regele Petru a părăsit Sârbia sau că are de gând să părăsească țara, *se desminte.* Regele Petru se află în Belgrad și, după știri oficiale, nu se cugetă deocamdată să călătorească undeva.

In schimb poporațiunea orașului e în continuă agitație. Această agitație e nutrită îndeosebi de principele moștenitor, care aproape zilnic rostește câte un »discurs« ațâțător în fața mulțimei lărmuitoare. Din cel mai nou discurs al său, ținut alaltăeri în fața mulțimei, care țipa în contra Austriei, spicuim următoarea floricea: »*Dacă* va sosi momentul critic, voiu vărsa ca conducătorul vostru sângele meu împreună cu al vostru pentru patrie...« *Dacă...*

Ministrul de externe al Sârbiei, Milovanovici, a declarat unui corespondent al ziarului berlinez »Lokalanzeiger«, că guvernul Sârbiei se încrede mai mult în Germania decât în Austro-Ungaria. El, ministrul, va raporta la Berlin dorințele Sârbiei. Europa s'a purtat întotdeauna mașter față de Sârbia, nu tot astfel față de Grecia, Muntenegru, Bulgaria și România. La congresul din Berlin Sârbia nu s'a ales, așazicând, cu nimica, cel mult cu speranța, că într'o zi vor fi uniți cu frații lor din Bosnia. Și aceasta e o cestiune de viață pentru noi...

Vorbind apoi de mișcarea revoluționară, ministrul spune, că mulțumită atitudinei miniștrilor *a succes a liniști opinia publică sârbească,* care cu câteva zile înainte era *foarte amenințătoare.* »Deși cunoaștem toți sfârșitul unui răsboiu cu Austria, totuși mulți sunt de părere, că ceva mai rău decât situația, ce ni-s'a creat, nu poate urma, ci cel mult putem fi băgați și noi la buzunar, ceea-ce în ultima analiză ar fi și pentru noi mai bine...«

O altă declarațiune a făcut zilele acestea ministrul de răsboiu al Serbiei, care a declarat, că Serbia nu dispune în timpul de față de o artilerie corăspunzătoare pentru a începe războiul. Tunurile cele noi comandate în Franța au sosit, însă ghiulelele sunt goale, deoarece materialul explosiv încă nu a sosit. Germania și Elveția au interzis transportul acestor materiale pe liniile lor ferate. Baronul Aehrenthal promisese guvernului sârbesc, că va permite ca materialul explosiv să fie transportat prin Triest sau Fiume. Acum însă guvernul austro-ungar nu mai dă voe la așa ceva. Pe de altă parte situația financiară a Serbiei este cât se poate de rea. Astfel stând lucrurile, începerea unui război este absolut imposibilă.

*

Ziarul »Morning Post« declară, că anexarea Bosniei și Herțegovinei nu e decât o simplă proclamare; e lucru bine cunoscut căci când trupele austriace au întrat pentru prima oară în aceste provincii, guvernul dela Viena n'avea de gând să le retragă vre-odată. Acest ziar prevede, că în cazul când Serbia și Muntenegru ar ataca Austro-Ungaria, e probabil că aceste două state ar pierde neatârnarea lor. Autorul articolului conchide că această cestiune nu privește Anglia în mod direct, dar numai ca mare putere; trebuie dar ca opiniunea publică britanică să fie prudentă spre a nu încuraja speranțe zadarnice.

Demersuri diplomatice.

Reprezentanții diplomatici ai Germaniei și Austro-Ungariei au făcut Joi demersuri noui pe lângă guvernul bulgar cu privire la *cestiunea căilor ferate orientale,* dând a înțelege că chestiunea recunoașterii regatului Bulgariei nu poate fi luată în considerațiune înainte de a se aranja cestiunea acestei căi ferate în mod satisfăcător pentru toți interesații. Consiliul de miniștri a deliberat alaltăeri asupra acestei cestiuni. Cercurile oficiale asigură, că guvernul este dispus a îndeplini în totul reclamațiunile societății căilor ferate, dar o apropiată soluțiune a cestiunii ar fi anevoioasă, deoarece învoirea Porții este greu de obținut acum.

Lupte între trupe chineze și japoneze. »Agenția Reuter« află din Seul, că o luptă s'a dat între trupele chineze și cele japoneze la Kanton în Coreea de nord. Un conflict serios este de temut între China și Japonia. După știrile sosite până acum, Chinezii au deschis focul cei dintâi, bombardând stațiunea poliției ocupată de Japonezi. Lupta ar fi durat mai multe ore; numărul morților și al răniților este necunoscut. Ministrul de externe japonez a făcut imediat o protestare energică la Peking. In cazul când China nu ar da imediat satisfacția cerută, trupele japoneze vor trece granița chineză.

STIRILE ZILEI.

— 4 Octomvrie v.

Serbarea Sf. Sofii. Mâne, Duminecă, după oficiarea serviciului divin in biserica Sf. Nicolae, la care vor participa în corpore profesorii și elevii școalelor centrale române din Brașov, va avea loc în sala festivă a gimnaziului serbarea Sf. Sofii, patroana școalelor noastre din Brașov. Cu acest prilej d-l catechet Nicolae *Stinghe* va rosti un discurs ocazional, iar corul elevilor va executa sub conducerea d-lui profesor G. *Dima* câteva cântări. La această festivitate se invită toți binevoitorii școalelor.

O nouă fundațiune a mesei studenților din Brașov. După încheierea socotelilor mesei studenților români din Brașov pentru anul 1907/8 stimatul d-n. Dr. Nicolae *Vecerdea,* dirigentul filialei »Albina« din Brașov, și-a exprimat dorința, ca din de

națiunile făcute de dânsul și de stimata-i soție pentru masa studenților în suma de *760* cor. să se creeze un nou fond special al mesei studenților, primind dânsul obligământul, ca să contribue la acest fond an de an o cvotă egală cu suma de întreținere a unui școlar la masa studenților pe un an întreg. Zilele aceste D-nul și D-na Dr. Vecerdea au făcut o nouă donațiune în suma de *140* cor. Prin aceasta nouă contribuire marinimoasă donațiunile d-lui și d-nei Dr. Vecerdea se urcă la suma considerabilă de *900* cor., prin care se înființează anul acesta noua fundațiune specială sub numele *„Fondul Dr. Nicolae Vecerdea și soția Eugenia născ. Popescu“*.

Primească nobilii donatori cele mai profunde mulțumiri. *Direcțiunea școalelor medii gr. rom. or. din Brașov.*

Aniversarea nașterei prințului Carol al României. Principele Carol a împlinit eri 15 ani. Cu această ocaziune guvernul a exprimat felicitări principelui Ferdinand și principesei Maria.

Constituirea soc. »Petru Maior«. In ședința sa din 10 Octomvrie c., societatea »Petru Maior« a tinerimei române dela școalele superioare din Budapesta s'a constituit pentru anul 1908/9 în modul următor: Președinte Aurel Dobrescu stud. med., vicepreședinte Constantin Șerbu student tehn., secretar Ioan Țeicu stud. med., notari Ioan Astăluș stud. în drept și Vasile Tampa stud. tehn., cassier Coriolan Ștefan stud. în drept, controlor Dimitrie Cazacu stud. în drept., bibliotecar Nicolae Comșa stud. med., vice-bibliotecar George Birăescu stud. în drept, econom Moise Baltă student în drept. *Comisia literară:* Ioan Astăluș stud. în drept, Petru Bucșan stud. med. Dimitrie Cazacu student în drept; Eugen Goga student în drept, Victor Jula stud. med. vet., Vasile Tampa stud. tehn., Ioan Țeicu stud. med. *Comisia supraveghetoare:* Ioan Denghel student în drept, Alexandru Măcelar stud. med., Ioachim Tolciu stud. în drept.

Necrolog. In 14 Octomvrie n. a încetat din viață *Ioan Szabo* notar cercual în pensiune și proprietar în etate de 68 ani. Inmormântarea a avut loc în 16 l. c. Pe defunctul îl deplânge neconsolata soție Ana, numeroșii fii, fiice și rudenii.

Odihnească în pace!

Socialist osândit. Curtea cu jurați din Budapesta a condamnat Joi pe socialistul Fleischmann pentru foaia volantă »Vagabonzii fără patrie«, în care procurorul a găsit »agitație«, la 9 luni închisoare și 1000 cor. amendă.

O înțeleaptă hotărâre. Vicespanul comitatului Mureș-Turda a dat ordin, ca *toate crâșmele din comitat să fie închise în zile de Duminecă*, apoi în sărbătorile Crăciunului, Paștilor și Rusaliilor. Vin și bere își pot duce oamenii acasă și când sunt închise crâșmele, *vinars însă nu!*

Un proces senzațional în R. Vâlcea. Comerciantul de pielărie N. Răcuciu a acuzat pe marele comerciant Gh. I. Prahoveanu și pe d-nii I. Dumitrescu și I. Ionescu, că în 18 Septemvrie 1906 acești domni l'au îmbătat cu șampanie amestecată cu narcotic și i-au luat în cărți suma de 7600 franci. După ascultarea martorilor ambelor părți, curtea cu jurați a ajuns la convingerea că acuzații nu sunt vinovați de fraudă. Vor fi însă judecați pentru jocul de hazard. Curtea cu jurați a achitat pe acuzați de înșelăciune și l'a judecat numai pe d-l Prahoveanu, care a permis ca în restaurantul său să se joace hazard, la 1000 de franci amendă.

Cât a costat alegerea de patriarch sârbesc. Ziarul sârbesc »Srbobran« este informat, că cheltuelile pentru efectuirea alegerei recente de patriarch, în cari sunt socotite și dietele deputaților congresuali, se urcă la suma horendă de 55,589 cor. In această sumă nu sunt luate cheltuelile comisarului regesc, cari s'au acoperit din fondurile guvernului ungar.

Alegerea de episcop sârbesc al diecezei Buda se va face în luna Ianuarie. Candidatul guvernului este secretarul consistorial din Timișoara, Zubkovici. Sârbii radicali sunt pentru starețul mănăstirii din Beocini, Dimitrie Brancovici.

Sinucidere. Din Ploești ni-se scrie: Intr'un mod foarte ciudat s'a sinucis servitorul de 30 de ani Ioan Bunea. A intrat într'o prăvălie în care se vindeau și arme și a cerut să-i dea un revolver și să i-l și încarce. Cum luă revolverul în mână, îl întoarse spre piept și trase un glonț. El a fost transportat la spitalul Schuller într'o stare desperată. Se zice că o dragoste nefericită l'ar fi făcut să se sinucidă.

Scrisoarea unei fetițe adresată Reginei Elisaveta. Regina României a primit zilele acestea următoarea scrisoare din Braunschweig (Germania): »Majestate, Tatăl meu a sosit acum din călătoria lui și îmi comunică că unchiul Tübben din Duisburg i-a povestit că Majestatea voastră are intențiunea de a pune la 18 Octomvrie temelie coloniei orbilor în București, pe care a-ți fondat'o din dragostea Voastră pentru acești suferinzi. De oare ce, fiind în vârstă numai de 12 ani, sunt cea mai mică dintre camaradele mele din clasa III-a, în care am trecut acum, părinții mei de bucurie mi-au dăruit 10 mărci și aceștia Vă rog, respectată și mult iubită Mamă a țărei Voastre să le primiți ca un mic obol din parte-mi cu care ași vrea să contribui la ușurarea vieței ocrotiților Majestăței Voastre. Cu iubire și sincer respect, sunt a Majestăței Voastre cu devotament supusă«. — *Lisabeth Levin*«.

Concerte. Musica orașului va concerta mâne, Duminecă, în restaurantul *»Transilvania«*. Inceputul la oarele 8 seara. Intrarea 60 b.

— Musica militară va da un concert tot mâne seară în restaurantul *»Gewerbevereins«*. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea 50 b. Mâncări și beuturi escelente.

»Biblioteca copiilor«. A apărut și am primit la redacție volumul IV din »Biblioteca Copiilor și a Tinerimei«, publicată de d-na Adelina Olteanu-Maior. Prețul volumului 1 cor. + 20 bani porto. Se poate comanda la administrația revistei »Luceafărul« (Sibiu, Nagyszeben, Schewisg 7.) Tot acolo se pot comanda și volumele I—III a 1 cor. Cei ce comandă toate patru volumele (legate în pânză roșie) deodată, — le primesc franco.

Un răspuns al d-lui Dr. D. Lascu cătră „Tribuna“ din Arad.

D-l Dr. D. Lascu, care se află actualmente în București ne atrage atențiunea asupra unui răspuns ce l'a dat *„Tribunei“*, în urma unui comunicat apărut în coloanele acestei foi, răspuns publicat în „Voința Națională“, ca să poată ajunge și la cunoștința publicului cetitor dela noi. Eată'l:

Onorată Redacție!

Mi s'a atras atenția asupra următorului comunicat din N-rul 216 al »Tribunei« a. c.:

»Nu știm de unde-și ia d-l Lascu »titlul de șef politic al Bihorului.

»Știm însă că d-sa are *aici* îndatoriri »de onoare, căror până azi n'a satisfăcut. »I-l dăm răgaz de 10 zile pentru a se »achita.

»In caz contrar ne vom simți siliți »să ridicăm un văl, care nu se potrivește »de loc unei persoane cu alure de șef »politic.

»In tot cazul rămâne a ști, că tot ce »face d-l Lascu prin România o face pe »propria răspundere, iar nu în calitate de »șef politic al Bihorului, titlu pe care ni»meni nu i l'a concernut!«

Deoarece acest comunicat vorbește în general despre »îndatoririle de onoare« ale mele, neaccentuând de vor fi acele de caracter public ori privat, vorbește mai departe în un ton misterios, ce pe seama celor neorientați poate provoca tot felul de bănueli și suspițiuni, aflu de bine chiar înainte de a expira răgazul de 10 zile fixat de »Tribuna«, să ridic eu așa numitul văl și deci să-mi specific *eu toate* îndatoririle, cari sunt precum urmează:

1) am să stau în temniță pentru articolul meu *„Furor asiaticus în Bihor“* apărut în »Tribuna« și să plătesc amenda în bani, ce mi s'a croit în acest proces. (De altfel față de »Tribuna« m'am obligat la timpul său în scris, că-i voiu restitui această amendă).

2) m'am angajat, că voiu suporta toate cheltuelile procesului alegătorimei dela Ugra. Rând pe rând am și corespuns acestui angajament, încât de prezent nu voi fi având a plăti mai mult de vreo 600 coroane.

Aceste sunt îndatoririle mele de caracter public.

Mai am următoarele datorii private și anume:

Pe vremea alegerilor dietale am făcut câteva împrumuturi, deoarece banii de cari dispuneam atunci, nu erau suficienți pentru suportarea cheltuelilor alegerei dela Tinca și respective dela Ugra. Din aceste mai datoresc la banca »Economul« (Cluj) 400 coroane, la »Someșana« (Dej) 600 coroane, la »Lipovana« 300 coroane.

De asemenea pentru aranjarea adunărilor poporale din Bihor am mai făcut câteva împrumuturi, din cari mai datoresc la banca »Victoria« (Arad) 300 coroane, la »Belényesi Népbank« 200 coroane și d-lui Dr. Nestor Porumb 300 coroane.

Nu am alte datorii, ori îndatoriri de onoare.

Durere, împrumuturile înșirate nu le-am putut restitui de odată, dar e lucru firesc, că le amortisez și acum, iar cu finea lui Octomvrie a. c., când voi intra în temniță, vor fi *toate* achitate până la ultimul filer.

Incât pentru amenda în bani, ce mi-s'a croit în procesul meu de presă, aș fi achitat'o până acum, însă redacția »Tribunei« încă nu m'a avizat despre scadență. Iar acum înțelegând pe alte căi despre această scadență voi efeptui zilele acestea achitarea.

Atâta despre îndatoririle mele de onoare sulevate do »Tribuna«.

Iar ce privește acuzațiunea »Tribunei«, că eu ași avea *alure de șef politic*, e de constatat, că este absolut nebazată, deoarece toți, cari mă cunosc, știu bine că eu întru totdeauna am declinat dela mine nescari roluri de șefi și am fost pe deplin satisfăcut, dacă am putut lupta pentru cauza națională în simplă calitate de primipil.

Incât pentru actuala mea activitate din România, firește că, tot ce fac, se întâmplă exclusiv pe răspunderea mea, precum s'a întâmplat și acasă în Transilvania și cu deosebire în Bihor.

In viitor cu atât mai puțin voiu avea pretenții de a figura undeva ca șef politic, cu cât am hotărârea neschimbată, ca în momentul ce întru în temniță, să mă retrag totodată și de pe arena politică, findcă nicidecum nu sunt dispus a duce o luptă națională cu rostul de a fi silit să mă războiesc cu frații mei Români și nu cu dușmanii neamului.

Dr. D. Lascu.

București, 30 Sept. st. v. 1908.

Varietăți.

Parisul are 73,244 câni. Cifra asta trebue să producă multă bucurie cucoanelor cari obicinuesc să sărute pe botișor pe câte un Bubi.

In orașe, îndeosebi în cele mari, pe lângă luxul locuinței, al îmbrăcăminții, al lojei la teatru, al chefurilor și jocului de cărți, al automobilului, al lenei etc. poate să încapă și acela al cânilor, nefolositori de altfel, dar *la modă*, nu se știe prin ce împrejurare.

Mă rog, e interesant, e un semn, — ca să zicem așa, — *de distracțiune*, de noblețǎ, ca o cocoană *cu educație* să ție pe lângă ea, pe lângă copii, pe cari, dacă îi are, îi îngrijește altcineva, să țină, zicem, o jăvruță cu patru labe, cu o legătură frumos împodobită la gât, un dobitoc drăguț, pe care noaptea servitoarea trebue să-l scoată la aer...

Și la urma urmei un apărător al ogrăzii și al casei... El știe să latre — și latră ca un cățeluș bine crescut. Latră când stăpânii, ca să-i puie talentul la încercare îl asmuță, și tace când i-se face semn cu degetu — iar la caz de primejdie găsește singur ascunzătoarea tăcând mulcom ca să uimească și mai mult pe stăpâni prin »drăgălășia« lui.

*

Chestia luxului cu cânii întotdeauna mi-a dat de gândit. O javră cât pumnul, care ar trebui să fie considerat un prilej de vecinică turburare a liniștei, e idolul unei babe din lumea »distinsă«. Un mops cu fălcile de ipopotam, cu nasul cârn și cu colții maxilarului inferior astfel scoși afară, încât nu știi dacă vrea să te apuce, dacă își arată în adins colții sau dacă să strâmbă la tine; aceasta arătare înfiorătoare de cap de animal e obiectul de mângâere al unei cucoane, care își iubește mai mult tovarășii cu patru labe decât pe cei cu două. Și se mai vede pe lângă cele mai variate și mai stranii soiuri din tovarășii lătrători ai omului un specimen cu trupul lung — lung și cu picioarele scurte — să mă ierte Dumnezeu, încă nu m'am învrednicit să-i cunosc numele.

Acesta se bucură de cea mai mare solicitudine în cercurile »aristocrației« de toate categoriile...

*

M'am întrebat în atâtea rânduri cărui fapt se datorește această deosebită atențiune pe care o au cucoanele și chiar copiii pentru câni. Și după oarecari cercetări mi-am câștigat convingerea că favoarea de care se bucură acest »nobil« animal se datorește talentului său rar de a linguși. Pentru ce zicem noi de omul plecat că se târă ca un câne? Oricine a putut observa câtă vanitate și mulțumire se arată pe fața unui copil care se face că mustră pe cățelul, care își ciulește urechile spre iertare, apropiindu-se. Și de multe-ori, în jocul său, copilul ca și adultul își aduce aminte de această manevră și încearcă să pună la respect...

Un animal destul de »nobil« e pisica prin liniștea ei. prin respectul liniștei celor din jur și cred că acest animal e *mai nobil* prin aceea că nu caută multă mângâiere și nu lasă să fie chinuită sau, cum am zice »călcată pe coadă« fără să protesteze cu ghiarele sale. Pentru noi e nobil omul care nu vatămă pe alții și nu se lasă să fie vătămat, — și dacă între animale iubim pe acela care să lasă mai mult să fie vătămat, asta dovedește că socotim nobil aceea ce ni-se supune nouă, aducându-ne foloase. Și apoi chiar între câni sunt iubiți acei din neamul care știe să facă *sluj*. Un câne ciobănesc cu lâna lui tot așa de mare ca și serviciul pe care îl aduce stăpânului său, de bunăseamă cu greu ar câștiga mila acelor cari fac lux cu cânii de rassă.

*

Iubim și prețuim pe cei din jurul nostru pentru serviciile ce ni-le pot aduce.

Pentru ce într'un castel, — să zicem — e mai bine privit servitorul mai »credincios« adecă acel care vinde și persecută pe semenii săi? Pentru serviciile ce le aduce prin falsificarea conștiinței sale dar nici decum pentru noblețea sa.

Văd că prea mare estindere au luat aceste reflecții.

Dar încă ceva care interesează pe iubitorii cânilor: în Paris carnea de câne se consumă — deși încă nu în mod cu totul oficial. In Germania sunt însă de câtva ani, îndeosebi în părțile unde prețul cărnii s'a urcat prea mult (Prusia, Saxonia, Bavaria) măcelării pentru carnea de câne. Sunt 5000 de astfel de măcelării în întreaga Germanie.

Acolo să taie mopsii pe un cap. De cât să ajungă pe mâna hingherului...

M.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta. 17 Oct. Ministrul comun de finanțe Burian a fost primit eri în audiență de Maj. Sa, căruia i-a raportat despre situația în Bosnia și Herțegovina după anexiune.

Budapesta. 17 Oct. Ambasadorul Germania la Viena, contele Tschirschky, a fost primit eri în audiență de Maj. Sa. Contele Tschirschky a înmanuat Maj. Sale o scrisoare autografă a Impăratului Wilhelm drept răspuns la scrisoarea autografă ce a trimis-o Maj. Sa Monarhul Impăratului Germaniei în afacerea anexărei Bosniei și Herțegovinei.

Agram, 17 Oct. Călătorii sosiți dela Plevlie la Serajevo povestesc că la graniță sosesc grupuri mari de trupe sârbești. Numărul soldaților sosiți până acum ar fi de 5000.

Viena, 17 Oct. Miniștrii cehi Dr. Fiedler și Prasek au dimisionat.

Cetinge, 17 Oct. Agitația din Serbia și Muntenegru continuă. Prințul Nikita recomandă tuturor liniște. Skupștina a acordat încredere guvernului și a votat în unanimitate mijloacele necesare pentru războiu. Imediat după sosirea însărcinatului de afaceri al Serbiei au început consfătuirile pentru o acțiune comună.

Petersburg, 17 Oct. La universitatea de aici au isbucnit grave desordini. Studenții greviști au năvălit în sălile de cursuri înarmați cu bastoane și spărgând geamurile. Se asigură, că sunt număroși răniți. Poliția a intervenit pentru restabilirea ordinei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numěrul à **10 fileri** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.